GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Poštarina plaćena

POJEDINI BROJ 1.50 D

Tribuna

„TRIBUNA" poludnevnik
UPRAVA: Šibenik ulica Episkopa Milaša.
UREDNIŠTVO: Šibenik, ul. Ep. Milaša. Telef. 47. Split: Marulićeva 1/II.
ČEK. RAČ. Zagreb 46.798
PRETPLATA mes. d. 14, za inostranstvo din. 25.
RUKOPISI se ne vraćaju.

GODINA IV — ŠIBENIK — 5 DECEMBRA 1936 — SPLIT — BROJ 455

Madžarska

Musolinijev govor u Milanu pobudio je nove nade madžarskih revizionista. I, sasvim opravdano, oni su od posete regenta Hortija Rimu očekivali mnogo. No sve te nade pale su već kod posete ministra Čana Budimpešti. Poslе bečke konferencije dalnji razgovori očekivani su s najvećom skepsom i danas poriču svaki značaj posete grofa Čana Čiáva **politička konferencija** *između Hortija, Kanje i Čana trajala je samo jedan sat. Sasvim je razumljivo da su aktuelna pitanja mogla biti samo dodirnuta i zato je ovaj sastanak nazvan „nastavkom konferencije u Beču" i sa merodavne je strane naglašeno da se nisu očekivati nikakvi zaključci. Prema našim informacijama na ovom je sastanku* **konkretno** *rasgovarano samo o dvama problemima sekundarnog značaja — ekonomske prirode. I pri ovom su postignuti samo principijelni rezultati koji su još dosta daleko od definitivnih. Radilo se o razmeni dobara koja se nesme devalvacijom reducirati i madžarekog sudelovanja u izgradnji nove imperije (Abessinije).*

Prigodom ove posete bilo je u madž. javnosti naglašeno da će italijanski narod moći da ispolji svoje simpatije prema madžarskom narodu i njegovim „opravdanim zahtevima" prigodom boravka Hortija u Rimu. Međutim to „ispoljenje simpatija" bilo je ograničeno na obične akte kurtoazije prema jednom regentu ne uzeći u obzir njegovu pripadnost „prijateljskom narodu". U danima njegovog boravka u Rimu vladina štampa i radio bili su u službi napete propagande revizionizma. No sve to nije imalo odjeka u narodu, i sve ga manje ima, jer Madžari postaju — u ovom pitanju — sve realniji.

Revizionistički krugovi, oslanjajući se na govor u Milanu, držali su o pravdanim da će se prigodom posete Hortija Rimu čuti veliki revizionistički govor iz usta Musolinija ili samog Kralja. Ali su i tu napravili pogrešan račun. Nesamo da do govora nije došlo, **već nije došlo ni do političkog savetovanja** *između Kralja i Regenta. Zdravice su bile kratke sa nekoliko fraza simpatije.*

Poseta Musolinija i Kralja Emanuela Budimpešti — ako uopšte do nje i dođe — nema za revizionističku Madžarsku nikakvog značenja.

Drugi momenat važan u ovim putovanjima sbio se na našoj državnoj teritoriji. Regenta Hortija na jug. pograničnoj stanici Kotoriba dočekao je i pozdravio ban dr. Ružić sa jednim banskim većnikom i tom ga prilikom u najvećoj svaničnoj formi, pozdravio u ime jugoslovenske vlade i u ime Kneza—Namesnika.

Od naročite polit. važnosti je činjenica da je regent Horti otpozdravio Banu **srpskohrvatskom jeziku** *izrazivši svoju blagodarnost na brizi i pažnji koja mu je ukazana i podvukavši lično zadovoljstvo koje oseća na tlu Jugoslavije i naroda čiji je jezikom dugo godina govorio i koga oso bito ceni po njegovom junaštvu i „vrlinama.*

Madžarska javnost podvlači i činjenicu da je Zagrebački ban bio upućen da regentovoj supruzi preda buket cveća. To se, kodnjih, tumači kao povoljan znak za novi period među sobnih boljih odnosa između Jugoslavije i Madžarske, koji — prema pisanju madžarske štampe — mogu da poprime karakter trajnog prijateljstva. To opravdaju politikom vlade dr. Stojadinovića.

Madžarski politički krugovi vide u proputovanju grofa Čana preko jugoslovenske teritorije (za ovih 18 godina ovo je jedinstven slučaj i za italijanske i za madžarske državnike!) podršku boljih odnosa sa Jugoslavijom koji bi doneli njeno priznanje jugoslovenskih državnih granica i politiku prijateljstva koja bi doprinela poboljšanju situacije u Sred. Evropi. (b)

Korčula ponosno brani jugoslov. trobojku

»Pohod na grad« - Gesta opšt. uprave - Veličanstvena povorka

Korčula, 3 dec.

Grad Korčula, koji je do 1914 crpio snagu iz okolnih sela za narodnu borbu protiv austrotalijanaša u gradu, trpi danas separatistički pritisak baš iz nekih od tih sela kojima je vezana u jednu upštinu. Većina današnjeg vodstva b.HSS u gradu bila je pred ratom u redovima austrotalijanaša, a danas vodi zavedeni i od neimaštine pritisnuti seoski živalj, koji je do 1914 — na raznim izborima — tukao baš te vodje.

Nacionalisti su sve progutali u želji izbjegavanja nereda ali držanje nove opštinske uprave u vezi blagdana ujedinjenja prešlo je svaku mjeru pak jugoslovenski rodoljubi u gradu planuše opravdanim gnjevom.

Svetinje naše ne damo gaziti!

Ne damo gaziti kad nastavljamo izražavanjem jugoslavenskih osjećaja ovog otoka prije 1914, kroz veliki rat, za vrijeme italijanske okupacije 1918—1921.

19. IV. 1921 na dan odlaska Italijana sela Korčule su sa 100 posto najjasnije izjasnili svoje veselje za vanjsko ujedinjenje jugoslavenskog naroda izvršeno već 1. decembra 1918, a bez pitanja vodećih političara Beograda, Zagreba, Splita i današnjeg vodstva b.HSS u gradu.

Sadanja opštinska uprava je tu narodnu volju onda iskazanu „zaboravila" pod uticajem „velike politike" a i „po nalogu vodstva iz Zagreba".

Dana 28 XI. o. g. opština je objavila opštinarima doslovce bez ijedne riječi dodatka suhoparno samo tekst veoma obazrivog dopisa srezu, a u vezi proslave Ujedinjenja. Nacionalisti grada su to uzeli opravdano kao izazov a tim više kad je poznato da grad Korčula svake godine iz srca najspontanije, po inicijativi Sokola, ovaj blagdan najsvečanije proslavlja.

Ujutro 1. decembra o. g. koplja na glavnim i četirim sporednim ternjevima bila su bez ikakve trobojke. Sav grad u jugoslavenskim trobojkama. Velika većina članova b.HSS i pomagača istakla jugoslavenske trobojke na privatnim domovima, ali javno se dio njih izrugivao i ujedljivo naglašavao da su gradska koplja — nažalost istovremeno i opštinska — prazna. Svi članovi uprave umakli iz Korčule!

Blagodarenju u 10 sati prisustvovala je masa svijeta uz narodna društva. Klupa opštinske uprave prazna!

Dok se pred crkvom svrstávala impozantna povorka grupa omladinaca uspela se sa vanjske strane na glavni toranj opštine i izvjesila jugoslavensku trobojku. Povorka sa 563 učesnika dostojanstveno je prošla gradom, a malobrojni protivnici narodne misli u gradu razbježali se kud koji.

Prangije pucale doprinosom nacijonalista.

Sela u susjedstvu doznala za sve ovo već oko 11 sati. Mirovala su i nisu izvršili „pohod na grad".

Omladinci su namjeravali da sami, uz počast, u predvečerje skinu svoju trobojku sa opštinskog tornja. Opštinska uprava — članovi koji su nadošli sa „izleta" — i ako je mogla bar tada malo razmisliti i ocijenitl svetost dana, dala je nenadano, oko 3.30 sata, skinuti trobojku što je izazvalo upravo neopisivi revolt nacionalista.

Prisutni u gradu članovi uprave, upitani, zanijekaše da bi bili dali nalog skidanja (!?) Nacijonaliste pojuriše da svečano ponovno podignu zastavu i dadu joj zadovoljštinu.

Kako nisu mogli s vanjske strane na toranj to su u tili čas u zanosu rastvorena troja vrata i jugoslavenska trobojka zaleprśala je ponovno na našem tornju uz urnebes klicanja i oduševljenu manifestaciju nacionalista, koji se iskupiše, da sa gnjusanjem reagiraju na izazov.

Svrstala se jača povorka koja je onda promaršírala gradom manifestirajući a istovremeno demonstrirajući protiv frankovaca koji ometaju smirenje između braće. Povorka je stigla pod opštinsko stubište. Tu je jedan omladinac tumačeći osjećaje sviju nacionalista odmjereno žigosao izazov, naglasio spremnost našu na žrtvu za narodnu čast i drž. embleme, a posebno spremnost da pomognemo svakoga na suzbijanju korupcije i nepoštenja u svim granama javnog života.

Suzbijanje korupcije izvršićemo prvi mi, ako bude nužno i krvavim putem, samo da očuvamo krvlju stečenu Jugoslaviju za poštenu braću, za poštene Srbe, poštene Hrvate i poštene Slovence.

Nakon ovoga manifestanti se disciplinovano razidjoše.

Naveče gradjanstvo i Sokoli hrlili su malo prije 20 sati na „Sokolsku akademiju". Medjutim nahrupila u grad grupa seljaka iz Zrnova — njih oko 300—350 — predvodjena od presj. opštine Sarnečića Dinka ko, i je bio u Žrnovu, alarmirana netačnim vijestima, da je 6 omladinaca pokušalo ubiti Sarnečića, da je šlan uprave Dr Sugja isprebijan i zatvoren, da je u opštinskom uredu sve razlupano itd.

Poslati su ulači u selo Lumbardi, ali tamošnji mirni seljaci nisu dali lažima zavesti da idu pomagati nepromišljene čine svog vodstva a dolaziti u sukob sa vlastima svoje države.

Nažalost „vodstvo" nije pokušalo a ni moglo da umiri nzrujane seljane pak je vlast morala nastupiti i mnogi zavedeni seljani moradoše osjetiti posljedice pollc. rastjeravanja. K tome ih nagli pljusak dopratio u selo dok su njihovi sumišljenici u gradu ugodno sjedili u toplim gradskim kafanicama.

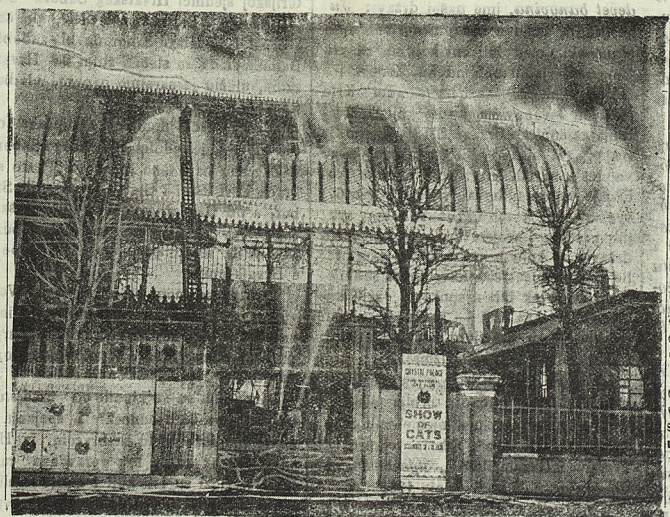
Gradska Gospoda b.HSS nisu se potrudila da seljacima objasne istinu, jer je našeg primorca veoma teško dugo lažima hraniti makar i gladan bio. Vjerujući i pak u moć podvale prijetè nacionalistima novim „pohodom na grad" iz svih sela.

Uprava Sokola odgodila je akademiju.

Značajno je da su nacionaliste Pupnata, Raščića i Žrnova mirno i nesmetani proslavili 1. dec. svaki u svom mjestu.

Još značajnije je da su Lumbardjani — 85 posto su pristaše pokreta dra Mačeka — svojom glazbom sudjelovali Blagodarenju u seoskoj crkvi. (nnc.)

375 miliona štete

London, 4 dec. (r) Plamen požara zahvatio je pred par dana čuvenu londonsku kristal—palatu. Zgrada je izgorela do temelja, iako su uloženi veliki napori da ju se spasi. U gašenju požara uzeo je lično učešća i Vojvoda od Kenta. Šteta se ceni na 375 miliona dinara.

Naše verovanje

Dva politička jugoslovenstva

II

U prvom smo članku tretirali pitanje parole: Dalmatinci na okup! Danas želimo da rasčistimo rečeno: Mi još jednom podvlačimo: nismo glasilo JNS niti ikoje grupe iz njenih redova. Ali ne samo njeno, nego ni jedne druge stranke!

Jer u našoj stranačkoj politici imamo dva tipična jugoslovenstva. Da li su ta politička jugoslovenstva ono pravo i istinsko jugoslovenstvo videćemo kasnije. Zastaćemo, za čas, na ova dva elementa. Pokušaćemo ih nastaviti na njihove atome — pokušaćemo zaći u njihovu bitnost.

Za oba važi: **nisu nikli iz duše našeg naroda. Oba imadu osnovicu koja je tuđa onom osamdeset posto seljačkom sloju našega naroda.**

Jedno se osniva na **vojničkom vaspitanju.** *Duh vojske je: jednakopravnost, jedinstvo kao interes discipline u stranci i preko nje u narodu.*

Vojska ne priznaje ni plemensku ni versku razliku. Pod jednom komandom svi moraju da jednoobrazno rade. Hijerarhija postoji. Zna se ko zapoveda, ko sluša.

Drugo jugoslovenstvo osniva se na **ekonomsko—finansijskoj bazi.** *Ekonomsko finansijski interesi zemlje diktuju da državna jedinica bude što veća: brojčano i teritorijalno. Veliki kapital može da se, u granicama jedne države, razvija bolje čim je jedna zemlja veća i bogatija. Tada su profiti veći.*

Ovo su osnovice ovih dvaju političkih jugoslovenstava. Mogli bi, u rasčlanjivanju, ići dalje, ali bi nas to predaleko odvelo Kad se razmotre, upravo uporede ova dva jugoslovenstva vidi se da im je cilj isti: **državno jedinstvo.** *— Dali je ono dovoljno?*

Međutim ova su dva jugoslovenstva antipodna u svojoj osnovici, a tako isto antipodna onom pravom, istinskom jugoslovenslvu koji teži nesamo za državnim nego i za **narodnim jedinstvom,** *da bi postigo duhovno jedinstvo,* **duhovno jugoslovenstvo.**

Kad bi hteli dokazivati da je ovo narodno jedinstvo i duhovno jugoslovenstvo rezultat istorijskog stremljenja celog našeg naroda, bilo bi nam dosta da otvorimo, na bilo kojoj stranici knjigu naše istorije i da pisana dokumenta na ovom mestu prepišemo. No, držimo, domaća istorija poznata je svakom našem malo inteligentnijem čoveku i banalno bi bilo marionetski ju ponavljati.

Polazeći sa ovog stanovišta (za nas i naše shvatanje ispravnog!) mi se nemožemo opredeliti ni za koju stranku koja u svojoj firmi nosi naziv „jugoslavenska" ili „ski"; pored druge želje da ne želimo biti ničiji korteši, već samo **usta koja će prenositi istinski glas jugoslovenske duše i srca jugoslovenskog malog čoveka.**

Sve stranke, koliko god programi bili pozitivni, samo su **sredstvo jedne ideje ili računa.** *Ako su i u službi ideje one mogu da likvidiraju, ali ideja ne! Ona ostaje večna! Jugoslovenstvo postoji od onog dana kad su naša plemena došla u ove krajeve. Vlade su padale, ljudi su padali, carstva su se rušila, vekovi su prošli preko grbače te sveteideje i . . . ona je još danas živa . . . ona se, istina, još i danas bori sa svojim neprijateljima, ali joj to samo* **daje veće snage za daljnju borbu do sve veće pobede.** *— b.*

POLITIČKI PREGLED

„Kruže glasovi"

„Kruže glasov da je na osnovu postignutog sporazuma Dubrovnik potpao pod Sarajevo, a to je neistina, jer Dubrovnik se ne bi mogao ni u kom slučaju izdvojiti iz tijela trojedine kraljevine...", rekao je na zboru b. HSS 11-og okt. ov. god. u Dubrovniku gosp. Dr. Josip Berković.

Pojam, „kruže glasovi", iako je specifikum dalmatinski („Made in Dalmatiae") nije bar do sada u pogledu „očekivanja definitivnog riješenja hrvatskog pitanja" imao snagu i moć opće zaraze, u tom pojmu „kruže glasovi" podlijegali su oni, koji su uprav — svojom neobuzdanošću nepromišljenošću — i ubacili našu zemlju iz kolosjeka *rada*, stvaranja i progresa u uvukli je u tempo beskonačnih hiljadugodišnih priča; u tom pojmu „kruže glasovi" nisu podlijegali oni koji pod „veljom naroda" nisu podrazumijevali volju, htijenja i stremljenja samo jedne generacije tog naroda, već koji su pod „veljom naroda" podrazumijevali volju svih generacija tog naroda, bivših, onih koje dolaze i koje su na životu. Ali meni izgleda da danas „glasovi koji kruže" infiscirali su svu Dalmaciju, i da u njoj već nema čovjeka koji ne vjeruje da se „hrvatsko pitanje nalazi u završnoj fazi" s onakvim riješenjem kakvo je tražio gosp. Maček: trojedna kraljevina u okviru „zajedničkih granica".

Da u to povjerujem daje mi slutiti izjava jednog dalmatinskog političara, istaknutog *unitariste* koju je dao zagrebačkim „Novostima": „Nama jugoslav. nacionalistima ne pruža se mogućnost da aktivno saradjujemo pri sprovođenju sporazuma ali...", nadalje mnoga privatna pisma upućena mi iz Dalmacije od mojih prijatelja a čija sadržina se svodi na poantu „a što onda"?

U 451-om broju „Tribune" dva su napisa „Dalmacija i Zagreb" te „Pripravljanje terena" koja me upućuju da Dalmacija na riješenje „hrvatskog pitanja" gleda kao na fait accompli.

Istina je da vrag žanje iako ne sije, ali dok se ima u vidu da Jugoslaviju od *devet banovina*, ime našoj državi: *Jugoslavija*, zastavu našoj naciji: *Jugoslavensku*, nisu dali oni koji su za vrijeme rata sjedili u Londonu, Ženevi, pa i u Zagrebu, pa čak i na samom Krfu (Jov. M. Jovanović u svojoj knjizi „Stvaranje zajedničke države SHS" lijepo je rekao: „rat nisu vodili političari nego vojnici a narodi su vrijedili onoliko koliko je vojska njihova vrijedila" (str.67) već *vrhovni komandant* onih koji svojim kostima i svojom krvlju sazdaše ovu državu, za koju je najzad i *on* sam prolio Svoju Mučeničku Krv, ne bi se smjelo ni za časak biti nespokojan radi kojekavih glasova koji — kruže, zapasti u spatiju i s rezignacijom u duši očekivati „riješenje" (rasap unitarizma).

Hrvatsko pitanje se je riješilo na bojnim poljanama (junačka Srbija je ušla u rat s parolom „za ujedinjenje svih Srba, Hrvata i Slovenaca", a koja je proklamovana i Rezolucijom *„Jugoslovenskog kongresa"* u Nišu 6 maja 1915, kome nije pretsjedavao pohrvaćeni Slovenac Dr. Maček ili pohrvaćeni Srbin Dr. Srdjan Budisavljević ili pohrvaćeni Čeh Vaclav Vilder, već *dalmatinac* Ivo Ciparik), hrvatsko pitanje — političke a ne psihološke kategorije — *riješeno je na poljanama časti*, pa bi se na takvima moglo jedino i da razrješi, bolje: na poljanama nzmicanja. I tada mogla bi od Kraljevine *Jugoslavije* da postane opet Kraljevina SHS, doba Hanaovstva, Srnaovstva, Munaovstva, Slonaovstva, ali i *orjunaštva*.

Istina je da ona relacija 122.848 prama 106.217 glasova koje je jugoslav. unitarizam na Primorju dao hrvatskom separatizmu prilikom poslednjih općinskih izbora (zbog čega je g. Maček i izjavio da ti izbori *„nisu imali politički karakter")* jasno govori da naše Primorje ne bi meglo kao zrela kruška da pade u kotaricu koja se zove „trojedna kraljevina". ali jer su „glasovi kružiti" pečeli nakon te velebne manifestacije jugoslavenske unitarističke misli na nagem Primorju, i to baš u redovima onih koji su svojom jugoslavenskom sviješću i doprinijeli velebni rezultat te manifestacije, ta činjenica me upućuje da potaknem taj dio Jugoslovenske Dalmacije da istraje u borbi protiv onih koji sire priču o „definitivnom riješenju hrvatskog pitanja".

Napred sam definisao pojam *vođe naroda*, a sad ću jednim konkretnim primjerom pokazati *volju naroda* Dalmacije generacija iz 1848 god. za ujedinjenje sa Zagrebom u „trojednu kraljevinu".

Kad je 1847 godine — kako to navodi Dežman u svom djelu „Južnoslovensko pitanje" — madjarski sabor anulirao Hrvatsku, a Hrvatska odgovorila objavom rata Madjarskoj, u pomoć joj Dalmacija nije poslala ni jednog dobrovoljca, dok Srbi iz Vojvodine pa čak i iz ondašnje kneževine Srbije pohitaše u pomoć Hrvatima i svrstaše se pod zastavu bana Jelačića (koju je blagoslovio srpski patrijarh Rajačić!) Dalmacija se je čak bila ustegla da uzme učešća na zasjedanju Hrvatskog Sabora 5 juna 1848, sazvanom u jednom tako presudnom istorijskom momentu, dok naprotiv na toj istorijskoj sjednici Hrvatskog Sabora bilo je prisutno i Slovenaca, i Čeha, pa čak i Srba! I Hrvatski Sabor da bi zadobio Dalmaciju da se složi i stupi sa Hrvatskom, uložio je skrajnje napore, ali bez rezultata.

U šestoj tački donijetih zaključaka na toj istorijskoj sjednici Hrvatskog Sabora u Zagrebu navedeno je ovo: „Pošto su braća Česi, Srbi i Slovenci posjetili Sabor, a od Dalmatinaca niko nije došao, zaključeno je izdati bratski proglas i pozvati ih da se što prije slože i stupe s s Hrvatskom".

Tačkom sedmom prima se sávez Vojvodine s Hrvatskom i Slavonijom, i imenuje se odbor, koji će „sa odborom srpskog narodnog sabora izraditi medjusobne odnose".

Dalmatinci su se klonili od uredjenje tih „medjusobnih odnosa" i spajanja u jedno političko tijelo sa braćom iz Hrvatske. Svakako ne bez opravdana razloga. Razlozi su isti koji i danas: bliži je Dalmatincu Split (ranije Zadar) nego li Zagreb.

Kad već kruže svakojaki glasovi, neka prokruži i ovaj: lakše će se i prije zajednička Jugoslavija (pa nek bi bilo i složena) izliječiti od bolesti koja se zove „hrvatsko pitanje", nego što bi se izliječila od rak rane koja bi se zvala dalmatinsko pitanje, jer Dalmatinci nisu panonski mekušci već dinarski arslani.

Jug. Dalmacija zajedničkoj Jugoslaviji, kojoj je Zagreb isto toliko blizu i dalek kolikogod i Beograd. *Ljub. Garčina.*

Rezultati općinskih izbora u Jugoslaviji

„Zov sa Jadrana" donosi članak g. dr. Došana Urukala pod gornjim naslovom koga, radi aktuelnosti prenosimo u cjelosti:

Rezultat općinskih izbora obradićemo sa našeg jugoslovenskog nacionalističkog gledišta; nećemo se upuštati u statistiku detalja, već u statistiku konstatacije.

U Jugoslaviji postoje dva velika politička bloka. Jedan je *blok unitarističke ustavne Jugoslavije* a drugi je blok *federalističke Jugoslavije* sa svim atributima naroda, plemena, vera, istorisko-državopravnih individualiteta itd., svih mogućih, možebiti istinitih ali negativnih elemenata.

Izbori su se vodili u glavnome među stanaka koje zastupaju jednu i stranaka koje zastupaju drugu političku tezu i nastojanja. Kaže se, da općinski izbori nemaju političko značenje, ali oni koji to tvrde, nisu vodili računa o biti, koja se kao živa duša u tim izborima prikazala i manifestovala.

Konstatacija iz činjenice je jasna. JRZ stranka koja je danas na vlasti i koja se ne razlikuje ni programatski ni idejno od unitarističkih jugoslavenskih stranaka i ustavobranitelja, dobila je — časno i pošteno — oko 80 posto svih opć. uprava u Jugoslaviji, dok je jedva 20 posto ukupnog broja općina, dobila opozicija, ona druge političke koncepcije, a i to, u glavnome ondje *gde su Hrvati u većini i gde taj deo našeg naroda proživljava svoju prvu fazu pravog hrvatskog nacionalizma koji mu je omogućen i dozvoljen, kao polrebiti period razvoja,* samo i jedino u ovoj našoj slobodnoj jugoslavenskoj a po tome i hrvatskoj Državi.

Pobeda jugoslavenske unitarističke i ustavne politike je dakle apsolutna, jer su za nju u impozantnoj većini glasali svi živi elementi našeg jedinstvenog naroda t. j. Srbi, Crnogorci, Ličani, Slovenci, Bosanci, Hercegovci, Vojvodjani, Bačvani itd., a i sve ono što je nacionalno jugoslavenski zrelo u Hrvatskoj i Dalmaciji.

Preuzimanjem općina u Savskoj i u Primorskoj banovini od strane pristaša g. Dr Vl. Mačeka *i naša braća Hrvati svojevoljno pomalo prelaze likvidavijš politike apstinencije i t. zv. hrvatskog pitanja i time* dokazuju da su na putu dozrelosti realnoga shvaćanja politike. Nesumnjivo je, da je dužnost jugoslav. nacionalista da se vesele ovoj pojavi realnosti među Hrvatima, jer Hrvati bili separatisti, federalisti ili slično, nisu po našem shvatanju drugo, nego li mi isti, — *jer ako smo jedan narod, kako to mi verujemo,* — tada Hrvati, ma kakvi u sadašnjici bili, deo su nas, njima je hod historije onemogućio da budu ondje gde smo mi već danas, tj. jugoslavenski nacionalisti.

Ovako shvaćajući političku stvarnost, mi jugoslav. nacionaliste u ovogodišnjim općinskim izborima naziremo ne samo pobedu stranke JRZ *već pobedu jugoslavenske misli* i uvek u službi Kralja i Otadžbine kročimo napred za bolju budućnost Jugoslavije.

ŠIBENIK

☐ SVIM STAROKATOLICIMA i našim prijateljima stavljamo do znanja: dana 6 decembra o. g. (Nedjelja) spada svetitelj naše crkve u Krapnju sv. Nikola. Služiće se sv. Misa u 10 sati, i odgovaraće naš crkveni zbor uz pratnju orkestra.

Parabrod odlazi iz Šibenika tačno u 9 sati, iz krapnja u 12.30. — Cijena za odlazak i povratak din. 6. Župsko Vijeće

Šibenik - GRADSKE VIJESTI - Split

KONCERAT M. F. D. »KOLA«

Masarykovo Filharmoničko Društvo „Kolo“ priređuje 12 decembra u prostorijama Grand Hotela „Krka“ zabavno veče sa koncertom i plesom. U koncertnom dijelu programa nastupiće muški zbor sa nekoliko novih kompozicija i harmonizovanih narodnih pjesama od Gotovca, Grgoševića, Vihovskog, Žganca i Papandopula.

Obzirom na vrlo rijetke muzičke priredbe u našem gradu, u kojima jedino „Kolo“ prednjači, ponovni nastup ovog vrijednog i već proslavljenog muškog zbora očekuje se u građanstvu sa velikim interesovanjem tim više, što je već poznato, da se taj zbor marljivo sprema za ponovnu turneju po većim gradovima Bosne Slavonije i Vojvodine. Jedan dio turnajskog programa biće otpjevan na ovoj priredbi. (i)

Odlazak kap. Telebakovića

U srijedu 2 og o. m. napustio je Šibenik, odlazeći na svoju novu dužnost, kapetan inženjerije g. Momčilo Telebaković sa gospođom. Njihovu ispraćaju na željezničkoj stanici prisustvovali su mnogobrojni najviđeniji prestavnici građana Šibenika i drugovi kapetana Telebakovića sa svojim komandantom.

Svojim srdačnim nastupom i saobraćajem, porodica Telebaković ostavila je najlepši utisak u našem gradu. Odlazak njihov iz Šibenika požalio je svaki prijatelj našeg grada. Rođeni vojnik, kapetan Telebaković, znao je svoj vojnički poziv inteligentno zastupati u najetnijim krugovima šibenskog društva. Klub kod čika Dane Bajila izgubio je jednog svog odličnog člana.

Na polasku mnogobrojni prijatelji zaželili su porodici Telebaković sretan put sa željom da ne zaborave naš grad. (B)

☐ PODOFIC. ČITAONICA mornar. garnizona u Šibeniku daje nikolinjsku zabavu u prostorijama Sokol. društva Mandalina u subota, 5 o. m., na večer u 8 sati. (i)

☐ NAROD. ŽEN. ZADRUGA priređuje svoju zabavu Sv. Nikolo u Oficirskom domu u subotu, 5 ov. m. na večer sa prigodnim delenjem darova. (i)

Slava generalu Stojanu Trnokopoviću

Dne 3 o. m. u 10 sati jutrom umro je u Beogradu general Stojan Trnokopović, pomoćnik Komandanta celokupne žandarmarije i član Vrh. Vojnog suda. Rodjen je u Pirotu. Ostavlja za sobom ud. gdju Belu i kćerke Nadu i Veru, profesorke.

*

Iz carstva živih smrću generala Stojana Trnokopovića nestaje jedne legendarne ličnosti. Nestaje jednog velikog ratnika, junaka i čoveka.

Otrag nekoliko dana 20. XI. na Gatu Majora Stojana slavili smo svetao i sretan dan, kad je hrabra oslobodilačka vojska Kralja Petra I, pod vodstvom Majora Stojana Trnokopovića došla na Jadran i u naš Split, noseći nam slobodu.

Tog dana nekoliko tisuća ljudi odalo je priznanje stvaraocima Jugoslavije medje koje spada i sada blpk. general Trnokopović.

General Trnokopović otišao je u večnost, gore, gde se nalaze njegovi vojnici, koji pri ostvarenju vekovnog nacionalnog zadatka položiše svoje živote

Otadžbini, gore, gde se nalaze njegovi drugovi oficiri, sa kojima je on bez straha, izlažući svoja prsa ubojnim kursimama neprijatelja, znao da se nalazi u prvim bojnim redovima, da podnosi patnje i da dožive sretan dan proboja posljednjih neprijateljskih frontova i konačnog oslobodjenja.

I blpoč. Kralj Petar I, videći o generalu Trnokopoviću svog vernog druga, šalje ga ne da se odmara, nego da na čelu iscrpljene ali junačke i idealne srpske vojske odnese tu slobodu i nama, braći njihovoj.

Vest, koja se pronela o smrti velikog generala i vojnika Stojana Trnokopovića izazvala je u redovima nac. građanstva duboku žalost.

Ličnost blpoč. Generala ostaće trajno urezana u srcima onih, koji znaju da cene slobodu, čiji je vesnik on bio, a ime Gata, gde se on iskrcao i ploče, ko u je zahvalan splitski narod podigao, ostaće za sva vremena, kao vidan spomenik stvaraocima Jugoslavije.

Neka je večna slava velikom junaku generalu Trnokopoviću! (p)

MILNA

Sa decom u naručju majke manifestuju jedinstvu

Milna 2 decembra. — Naš državni i narodni praznik proslavljen je ove godine, po prvi put od Ujedinjenja, *samo od nacijonalnog, jugoslavenski orijentiranog pučanstva* — drugi dio pučanstva, na čelu sa Općinskom upravom, ne samo da se je abstinirao od proslave, nego je istu potpuno bojkotovao. Nije bilo uobičajenog proglasa na pučanstvo — mjesto toga samo prepis brzojava Sreskog načelstva! I taj brzojav bio je izvješen zadnji čas, u samo predvečerje proslave! U jutro smo čekali da se općinski dom po običaju okiti da primi svečan izgled — ostao je mrk i žalostan, zatvorenih prozora a nije se niti vijala ponosna trobojnica na pustom i golom koplju! A kad je počelo Blagodarenje u crkvi uzalud su čekala počasna mjesta u crkvi na članove Općinske uprave — ostala su prazna! Sumišljenici današnje općinske uprave slijedili su njihov primjer — ni oni nisu iskitili svojih kuća, ni oni nisu došli u cskvu da zahvale Bogu na daru slobode i ujedinjenja — pošli su u polja. *izgubili su se iz mjesta, da ne gledaju svoju sramotu!* Žalosno je, dokle može dovesti stranačka zaslijepljenost i mržnja!

I kao odgovor na sve ovo nacijonalisti Milne proslavili su naš državni i narodni praznik nezapamćenim do sada oduševljenjem i elanom, učestvovanjem u potpunom broju od najmlađih do najstarijih. Inicijativu imalo je Sokolsko društvo, taj centar nacijonalnog života Milne. U oči 1 decembra, bakljada, pred vođena Sokolskom glazbom, prošla je obalom. Pjevajući nacijonalne pjesme i kličući našim svetinjama, mlado i staro, muško i žensko manifestiralo je svoju odanost Kralju, Domu Karađorđevića i Jugoslaviji.

U ranu zoru pucanje prangija navješta svanuće velikog dana. Pred Sokolanom sakuplja se narod i vrsta se u povorku. Sokolsko društvo korporativno: društvena glazba, članska i narastajska zastava, starešinstvo, muška i ženska djeca u odorama, članstvo u odori i civilu, članice u odorama i narodnim nošnjama a na koncu matere, sa djecom u naručaju... Na dani znak povorka kreće na Blagodarenje i dupkom ispunja do tada praznu crkvu..... Blagodarenje uz pratnju orgulja budi osjećaje i narod ganut zahvaljuje Bogu, koji je dao, koji je očuvao koji će čuvati Jugoslaviju.....!

Nakon Blagodarenja svečana povorka prolazi mjestom. Divan, kićena, oduševljena i brojna. Obilazi ulicama i kao da veli: gledajte nas, ima nas još dosta, mi smo oni, koji smo uvijek visoko dizali nacijonalni barjak, uvijek, i dok je tudin vladao. Ustrajali smo i dočekali oslobođenje i ujedinjenje, ustrajaćemo i dalje, do naše konačne pobjede!

A tek u Sokolani, na svečanoj sjednici Sokolskog društva! Dvorana puna, glava do glave, oduševljenje neopisivo! Starešina, brat Dr. Ante B. Mandinić, nakon pozdrava Jugoslavenskoj zastavi od svih prisutnih, otvara sjednicu i zanosno pozdravljajuć okupljene, poziva ih da i dalje ostanu vjerni ideji narodnog i državnog jedinstva. Slijedi deklamacija člana pomladka Ozretića, brat prosvjetar Franjo Trebotić drži lijepo predavanje o značenju 1 decembra, opisuje sve muke i stradanja našega naroda do ujedinjenja i apellra na svih, da stečenu slobodu čuvaju, cijene i brane. Članica pomladka Vanja Mandić deklamira prigodnu pjesmu, brat tajnik Josip Lozić čita poslanicu Saveza Sokola a glazba svira jugoslavensku himnu. Time je bio iscrpljen službeni dio programa, ali narod se ne razilazi. I dalje se pjeva i kliče, oduševljenje se neda opisati i tek onda, kada je glazba zasvirala narodno kolo a na mjesnom trgu mladost živo i veselo zaigrala, počeo se narod lagano razilaziti.

Na večer opet, u dupkom punoj dvorani Sokolane davana je svečana pretstava Vojnovićeve: „Smrt majke Jugovića“. Na samu predstavu, koju su dali naši sokolski diletanti i izveli je za naše prilike vecma dobro, osvrnuti ćemo se drugim člankom.

Time je završena ovogodišnja proslava narodnog i državnog blagdana 1 decembra. Proslavljena je spontano i sa oduševljenjem te može služiti na čast i Sokolskom društvu i rodoljubnom pučanstvu Milne. Onima pak, koji se danas onako grubo ogriješiše o svoju nacijonalnu dužnost, suditi će pokoljenje... (m)

Zašto ovo?

Prilikom dana Ujedinjenja u splitskom srezu na *nijednoj općini* nije bilo drž. jugosl. zastave. Šta je ovo? Po čijem je ovo naredjenju? Jer naredjenje ipak mora da postoji. Ovde postoji jedna organizacija, diktirana od vodstva.

Ako se hoće sporazum, ako se hoće jednom urediti ove naše unutrašnje prilike, onda je red da Dr Maček izda naredjenje svojim podredjenima, da ga slede, da se pokoravaju njegovim rečima o granicama, Dinastiji itd, jer inače, ovo onda počima da izgleda samo jedna laž, mislimo one reči, a stvarnost to je ono što se desilo 1 Decembra 1936 godine u splitskom srezu. (c)

SINJ

Karakteristično držanje naše općine

Na taj dan, kao na naiveći sokolski blagdan, sokol. društvo izdalo je proglas na građanstvo, u kojemu je bilo ukratko izneseno značenje 1 decembra. Iza blagodarenja u katol. i pravosl. crkvi uz sudjelovanje svih društava i predstavnika vlasti, pošlo se u sokolanu. Tu je starješina rekao par riječi o Danu Ujedinjenja, te se pristupilo zakletvi novih članova. U večer je u sokolani bila svečana akademija, koja je bila bogata programom, dobro uvježbana, te sadržajem i alegorijom svojih vježbi lijepo i sokol. odabrana. Poslije akademije u sokolani slijedila je svečana zabava u ofic. domu. Potanje se na samu svečanost i proslavu ne ćemo obazirati ni hvaliti one koji su je organizovali, ni one koji su joj prisustvovali bilo po srcu, bilo po dužnosti, bilo iz znatiželje.

Nas interesuje ovo: u katol. crkvi o sim onog običnog, propisanog i monotonog blagodarenja nema ništa. Niko se od tih crkvenih predstavnika ne osjeća dužnim, da progovori i sa tog svetog mjesta o tom kroz vjekove željkovanom i svetom danu našeg Ujedinjenja i to pred onako brojnom omladinom i građanstvom. Zašto u pravosl. crkvi svećenik uvijek u ovakovim zgodama govori od srca i s ljubavlju? Zašto? Ako su propisane samo one kratke molitve i mimo njih se ne smije (jer je Bog zabranio da se moli za inovjerce, to jedna nacijonalna, osjećana riječ — mislimo — nije zabranjena tim više kad se s tog svetog mjesta moglo govoriti i o — glasanju za opć. izbore. Ali eto: treba osjećati.

Druga je stvar, da na opć. zgradi, na Kamičko i na gradu (gdje su se za Mačkovih proslava vijale duge hrv. zastave), te na kući opć. načelnika i drugih nekih opć. predstavnika — nije bilo ni državne ni druge zastave. Opomenut rekoše, da ne će da je stave. Po selima se na crkvama vijale hrv. zastave. U crkvi za vrijeme blagodarenja nije bilo ni jednog opć. predstavnika. Njegovo mjesto bijaše prazno. „Što će biti od nas ako i drugi ne budu uradili kao i mi?“, kažu da je rekao jedan od izvršitelja opć. naloga gledajući na opć. zgradu bez zastave.

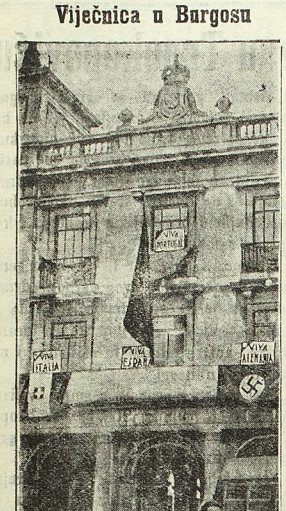
Treba li svemu ovome komentara kad je to jasno kao sunce i znači: *ne priznajemo i ne ćemo ujedinjenja.* Da li je takovo ponašanje diktovano od vođe b.HSS koji u ovo zadnje vrijeme priznaju i držav. jedinstvo i Jugoslaviju? Pita se: ko koga tumači: vodstvo masu ili masa vodstvo? I pitamo se bi li takovo nešto bili učinili ti sadanji veliki Hrvati za vrijeme Austrije? Naravno je da ne bi, jer je tada njima bila svetlja crno žuta nego hrvatska, a možda je i — danas. Jesu li onda svi ti — od Srba ugroženi — veliki Hrvati učili narod da je hrvatski i uškali ga protiv Austrijanaca i Madžara itd? Ili sasvim drukčije?

Ko ima oči neka vidi i uši neka čuje! (o)

SLAVA 7. ART. PUKA izvršena je dne 25 XI. uz učestvovanje predstavnika vlasti i društava. Domaćin i koman. puka g. puk. Vukotić oslovio je vojnike lijepim jugoslov. govorom iza kojega su svi prisutni kliknuli „Živio“ Nj. Vel. Kralju Petru II. Zatim je vojnicima čestitao slavu novi koman. mjesta pukov. g. S. Simović. Popodne je bila vojnička zabava. (o)

MALA KRONIKA

Viječnica u Burgosu

Posle priznanja vlade u Burgosu sa strane Italije i Nemačke u Burgos su se preselili poslanici ovih država (do sada u Madridu) Na dan njihova dolaska na viječnici bile su izvjesene zastave prijateljskih država.

Stari grad

Općina ne vije barjak

(S., 2 dec.) Već ranim jutrom grad je osvanuo u državnim zástavama, jedino na općinskoj zgradi nije se toga dana vijala državna zastava. U 10,30 sati održano je blagodarenje u župskoj crkvi sv. Stjepana, kome su prisustvovali prestavnici vlasti i ureda, osn. i građ. škola, građanstvo, te cjelokupno članstvo Sokola sa svim kategorijama u odori. U crkvi nije prisustvovao nitko od strane općinske uprave!! Nakon Blagodarenja je „Narodna glazba“ odsvirala državnu himnu, zatim se formirala povorka na čelu sa glazbom, koja je obišla grad uz udaranje veselih koračnica i pjevanje rodoljubnih pjesama. Nakon povorke u okićenoj dvorani održana je svečana sjednica Sokola koju je otvorio brat starešina Dr B. Politeo dirljivim govorom.

Uveče u 8 sati u prostorijama Jugosl. čitaonice održana je svečana sokolska akademija sa biranim programom koji je izveden na zadovoljstvo pune dvorane. Lijepo predavanje održao je brat J. Zaninović. Vježbe je pratio na klaviru M.o V. Martinis. Hvala za veliki uspjeh akademije ide sestri A. Franetović. (st.)

Murter

Uz praštanje mužara...

(Murter, 2 dec.) Kako svake, tako i ove godine u našem mjestu na najsvečaniji način proslavljen je dan 1 decembra, kao dan radosti i veselja. Dan prije svečanosti po okolnim brežuljcima odjekivali su mužari, uz daleke odjeke i rasvjetljeni vatrometima. Već u rano jutro sve je bilo oduševljeno uz veliko raspoloženje koje je vladalo, a to se je najbolje opažalo na izrazima lica. U jutro u 9 sati sakupila su se sva braća Sokoli, kao i ostali novi mjesne Jugosl. čitaonice pred Sok. domom, formirala povorka i krenula ravno u Crkvu. Poslije blagodarenja u Crkvi, ponovno se formirala impozantna povorka, braće sokola, čitaoničara i predstavnika civilnih i vojnih vlasti, krećući glavnim ulicama mjesta. Manifestiralo se je uz pjevanje naših nacionalnih pjesama klicanjem Nj. V. Kralju Petru II, Kraljevini Jugoslaviji i čitavom Karađorđevom Domu. U 10 sati prije podne slijedio je otvor svečane sjednice gdje je brat starešina Jelić otvorio sjednicu ističući važnost i značaj današnjeg dana. Pjevačka sekcija otpjevala je par nacionalnih komada.

Poslije svečane sjednice, braća su se razišla svojim kućama. Na večer u 7 sati održala se je svečana akademija u Sokolani.

Izvedene su deklamacije „Molitva“: Juraga A. „Sokolić“: Ježina C. „U redove“: Mudronja S. „Na dan Ujedinjenja“: Turčinov N. „Jedinstvo“: Jerat N. Zatim je brat prosvjetar Rendić održao lijepo predavanje (1 Decembra kao naš najveći sokolski i državni praznik) koje je od svih prisutnih pažljivo saslušano. Braća diletanti i ako u kratkom vremenu ali veoma uspješno, uz najprikladniji način, izveli su poznat komad, igrokaz „Hej Slaveni“. (S)

PROSLAVA PRVOG DECEMBRA

Dubrovnik je ostao vjeran tradicijama stare Slovinske Dubrave

(Pismo jednog Šibenčanina u Dubrovniku)

Dubrovnik 1 Decembra. — Neznam koliko sam puta imao prilike da u Šibeniku slušam svakojake priče o tome, kako je Dubrovnik postao kula poznate ekskluzivističke politike koja larmom, pretnjama i terorom manifestuje svoje „ideale“ i zahtjeve za slobodom i pravdom od koje su pak — vidjeli smo — automatski isključeni svi oni koji neće da s njima pušu u isti rog.

Ono što sam jučer i na 13 novembra vidio u Dubrovniku zaista me je uvjerilo da je taj stari grad, u svom starom elementu ostao onaj isti pobornik Slovinske Slobode kakav je bio krajem prošloga vijeka, u vremenima Pucića, Budmania, Stojanovića, Fabrisa, Trojanovića i drugih. Vidio sam svojim očima kako taj Dubrovnik u povorci od preko 2000 građana, bez razlike položaja i godina, manifestuje za *Jugoslaviju jednu i nedjeljivu*. 13 novembra i 1 decembra, Dubrovnik je *snažno i oduševljeno naglasio svoj nacijonalni karakter i osjećaj*, tako, da ga nemogu demantovati nikakvi falsifikati, nikakva larma, pa ni izbori u kojima triumfuje specijalna izborna računica dostojna „junačkog vremena“ u kojemu živimo.

Zato mi je Dubrovnik od 13 novembra postao jasniji i milji nego mi je ikada bio. To poručujem svima koji su bili u brizi za njegove današnje prilike i za njegovu sigurnu ulogu u budućnosti. To poručujem autoru „proročanstva“ učinjenog prošle godine pred kinom „Tesla“.

*

Govor gospara Dra Melka Čingrije izrečen u predvečer proslave Dana Ujedinjenja pred Kneževim Dvorom u Dubrovniku:

„Dubrovčani! Najveći dan u historiji našega naroda jest dan 1 Decembra. Toga dana 1918 g. nikla je naša Narodna Država i prvi put u istoriji našao se je naš narod ujedinjen u svojoj slobodnoj kući. Ali naša država nije s neba pala. Ona je djelo dugih borba, nadčovječanskih pregnuća, Kroz vjekove najbolji umovi za to su se zalagali i najbolji sinovi ginuli. Poslije tolikih rijeka krvi, patnja, muka i pregaranja, naš Narod izbi na božije sunce kroz svoju — Slobodnu Državu. Pokoulmo se sjenama naših velikana i ne zaboravimo pri tom, da su najveći oni mali i zaboravljeni.... Prvi decembra, rekoh, najveći je dan u historiji našega naroda. Toga se je dana izvršio san patriota, a započeo teški rad političara i državnika. Kako su oni svoju vršili, ja ovdje neću govoriti. Neću spominjati stare grijehe ni novije zablude. Toga je bilo i toga će biti. Ali ni ljudstvo ni razbor nedopuštaju nam da pred tim pokleknemo. Ništa na svijetu nije savršeno. I veliki stoljetni državni organizmi nalaze se u groznici i traže nove putove. Koje čudo ako život u našoj mladoj državi treba također lijeka, ako treba popravaka? Samo naivnost mogla je zamisliti da Oslobođenje i Ujedinjenje naroda od sebe daje savršen državni život. Oslobođenje i Ujedinjenje samo su uslov za narodni opstanak. Život u državi određuju ljudi koji u ime naroda govore i národ vode — Neka se ljeći što je bolesno, neka se ispravlja što popravak treba, ali u Jugoslaviju neka se nedira. Ljudi su prolazni, stranke su prolazne, ali narod kao narod, treba da ostane. Ako je Narod Ujedinjen on je hrid o koju se svjetski talasi razbijaju, ako je pak raspršen, on je skup kapalja na listu, koje svaki vjetrić strese..... Svjetsko more je burno. Nikad kao danas nije bilo potrebno da budemo hrid — da bude Jugoslavije! Ona je tu i ona će tu ostati, jer to traži opstanak i budućnost našega naroda. Živjela Jugoslavija!“

*

Poslije govora gospará Čingrije omladinac g. Gjorgjević, sa rijetkim zanosom, toplo i uvjerljivo, govorilo je o zadaći omladine. Sa nekoliko odlučnih riječi, g. Gjorgjević le odgovorio i na Bulatovu tiradu o „falsifikatu“ što je nepregledna masa pozdravila dugim aplauzom i poklicima Jugoslaviji i Kralju. —ić.

Proslava u Biogradu

Biograd, 2 decembra. — Uoči dana Ujedinjenja priredjena je i ovamo manifesiaciona povorka, koja je, usput rečeno, ovaj put prevazišla svaka očekivanja. Na obali se je uhvatilo improvizovano kolo. Glazbe, rasvjeta, zastave, poklici i ostalo. Isto tako i sutrádan, samo još veličanstvenije. Uveče bogáte priredbe.

Jedno je samo malo interesantaije kod svih ovih priredaba *nije sndjelovala općinska uprava*. Dapače nije se vidilo na toj zgradi ni državne zastave. Na blagodarenju brojno grsdjanstvo nije moglo stati u crkvu.... samo jedno malo mjesto u crkvi bilo je slobodno ono koje je namjeno opć. upravi. Svakako ne zato što ta uprava mrzi crkvu?! Eto tá uprava koju smo nekako izabrali neće s nama u crkvu na drž. praznik (d)

Drniš

Gest posle položene zakletve

(2 dec.) 1 decembra u cijeloj državi slavi se kao državni praznik dan državnog ujedinjenja. Ovaj dan, svi stanovnici Jugoslavije, bud koje narodnosti, daju vidni znak poštivanja državnog praznika, visanjem državne zastave kao emblema državnog. Ono, što svaki stanovnik Jugoslavije osjeća si dužnim da dade izraza svom štovanju, da se odazove držav. propisima, to, novobirana općinska uprava u Drnišu nije našla shodnim da učini. Na općinskom domu nije dala izvjesiti državnu zastavu — pa ni plemensku — a demonstrativno nikakov član biranog odbora Uprave nije prisustvovao crkvenom blagodarenju. Kako je to djelovalo na iste gradjane, koje ih je birala, a koje je na svojim domovima državnu zastavu izvjesilo? Pred 5 dana dali su svečano obećanje, i pred Bogom se zakleli da će poštovati Ustav i štititi državno i národno jedinstvo, a danas ne poštivaju Ustav, ne priznaju jedinstvo, a na svoju vlastitu zakletvu pljucaju. Barem ona dvá svećenika mogli su ih uputiti što znači Bogu se zakleti, a što krivoklestvo!

Bez dalnjeg komentara — za sada!

(d)

MALI OGLASNIK

Do 15 riječi D. 6, svaka daljnja reč 50 p. (uvrštava se najmanje 2 puta)
Priopćeno po tretku D 16 — Oglasi po tarifi

KUPUJEM B nkovne knjižice, Zlato i Briljante. „Nakit“ posredovanje za nabavu zajmova, Split — Krešimirova 3

Kupujem uložnu knjižicu Zadruge gospodarske banke din. 65—75.000. Ponude na spravu pod šifru „knjižica“.

Prodaje se: 1 kabina na kupalištu Jadrije, 1 stolna blagajna. 1 vel. blagajna, 1 aparat za kuhanje kafe, 1 aparat za čišćenje praha. Za informacije obratiti se upravi lista.

Oglas licitacije

Kod Banovinske bolnice u Šibeniku održat će se dne 14. decembra 1936 godine u 11 sati prije podne druga ofertalna licitacija za opskrbu bolnice kamenim ugljenom od 15. decembra 1936 do 31. marta 1937 godine. Za potanje obavijesti zainimanici neka se obrate e konomatu bolnice za vrijeme uredovnih satova. Upravnik bolnice:
3—2 Dr. MACHIEDO

Savršenu fotografiju
do bijete samo kod
Foto-salon SINOBAD
SPLIT — Dioklecijanova obala 5

Najnovije zakonski propisane tiskanice
Knjiga kontrola alkoholnih pića
Unos — izdos
Zemljoradničko uvjerenje
Obračun iz kupov. robe na kred. i iz ostalih pravn. odnosa.
Obligacije zemljorađa. dugova po 100 kom. vrlo umjerene cijene po komadu Din. 1.—
Opomene dužnicima zemljoradnicima 100 kom. Din. 15.—
Molbe za dozvolu prodaje vlast. vina 100 kom Din. 25.
nabavlja se kod:
Tiskare E. Vitaliani i Sin - Šibenik

ŠEŠIRI I KAPE
najnovijih fazona, u velikom izboru najpovoljnije dobijete kod TVORNIČKOG SKLADIŠTA
TVOKAPS
SPLIT: Ispod Ura 5.
ŠIBENIK: Kr. Tomislava 117.

DRŽAVNA HIPOTEK. BANKA
KRALJ. JUGOSLAVIJE
GLAVNA FILIJALA U SPLITU

Izdaje se pod zakup
HOTEL VELEBIT I VILA U BAŠKI NA KRKU.
Hotel ima 37 soba (22 sobe za 2 kreveta, a 15 za 1 krevet), a vila 6 za 2 kreveta i 4 za 1 krevet.
U prizemlju velika dvorana za restauraciju i ples.
Elektrika, vodovod, kanalizacija.
Zemljište obuhvata 2725 m².
Hotel nema namještaja.
Ponude za zakup slati najkasnije do 31. 12. 1936 god. Drž. Hipotekarnoj banci, Gl. filijalu u Splitu.
Iste moraju biti taksirane sa Din 5.—

Direktor: HAMILKAR VITALIANI — Glavni i odgovorni urednik: BRUNOSLAV J. LORINI — Štampa: Tiskara E. Vitaliani i Sin, Šibenik — Plativ o i tuživo u Šibeniku